

МАТВЄЄВА А. В.,

кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу правового забезпечення функціонування національної інноваційної системи НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України
ORCID 0000-0002-6276-6912

СПЕЦІАЛЬНИЙ ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ПОНЯТТЯ І ВИДИ

У статті проаналізовано поняття «спеціальний правовий режим» «спеціальний правовий режим господарювання», розглянуто основні його елементи. Авторкою виділені основні види спеціальних правових режимів господарювання, а також надано пропозиції щодо удосконалення господарського законодавства.

Ключові слова: правовий режим, спеціальний правовий режим, спеціальний правовий режим господарювання, господарська діяльність, засоби державного регулювання.

Постановка проблеми. Питання режиму провадження господарської діяльності є сьогодні ключовим при веденні бізнесу в Україні. З боку держави інтерес у встановленні певних режимів ведення господарської діяльності та/або встановлення окремого режиму регулювання діяльності деяких суб'єктів господарювання полягає у досягненні оптимального балансу інтересів держави та бізнесу. Як раз для досягнення цього балансу держава в особі уповноважених органів може застосовувати різні правові засоби, що дозволяє створити ефективний механізм правового регулювання господарської діяльності в цілому.

Варто зауважити, що як законодавством України, так і правовими нормами більшості зарубіжних країн передбачено встановлення різноманітних пільг і заборон, що встановлюються або для виду господарської діяльності, або щодо певного кола суб'єктів господарювання, або спеціальні умови провадження господарської діяльності на певній території. З метою підвищення інвестиційної привабливості, створення нових робочих місць, підтримки так званих «депресивних» регіонів або галузей народного господарства використовуються заохочувальні правові засоби (які і є власне елементами правового режиму господарювання). У разі необхідності посилення державного контролю за веденням господарської діяльності – вводиться обмежувальний правовий режим господарювання. До того ж іноді виникає потреба у встановленні і окремих жорстких обмежень та контролю і, водночас, й створення привабливих економічних умов господарювання. У такому випадку і обмежувальні, і заохочувальні заходи застосову-

ються одночасно, вводиться обмежувально-заохочувальний правовий режим господарювання.

Аналіз останніх досліджень. У цілому проблемі правового режиму приділено достатню увагу відомими теоретиками права, як-то: Н. Г. Александров, С. С. Алексєєв, В. М. Баранов, Д. Н. Бахрах, В. В. Борисов, В. Б. Ісаков, А. В. Малько, Н. І. Матузов, В. Д. Сорокін, Л. С. Явич та деякі інші. Деякі елементи правового режиму було проаналізовано в працях українських вчених, зокрема, у роботах С. В. Бобровник, В. В. Копейчикова, А. М. Колодія, П. М. Рабіновича та інших. Поняття спеціального режиму господарювання знайшло своє відображення у роботах А. В. Балян, А. Г. Бобкової, О. М. Вінник, О. Р. Зельдіної, Р. І. Зименкова, В. К. Мамутова, Ю. В. Макогона, В. І. Пили, Л. В. Таран та ін. Проте в умовах постійної зміни умов ведення бізнесу, переорієнтації економіки, фінансової та економічної кризи потребується переформатування самих підходів до правового регулювання господарської діяльності, правових режимів їх ведення господарської діяльності.

Тому метою цієї статті є визначення поняття та ознак спеціального правового режиму господарювання, а також його видів та підстав класифікації.

Виклад основного матеріалу. Загальновизначним серед науковців є розуміння правового режиму як специфічного виду правового регулювання певної сфери суспільних відносин, спрямований на вирішення тих чи інших задач, для чого використовується різне сполучення правових засобів. Традиційно виділяють три види правових режимів: національний

режим, режим найбільшого сприяння, спеціальний режим¹.

Під національним режимом, як правило, розуміють надання іноземним фізичним та юридичним особам прав та обов'язків, які у певній мірі співпадають з правовим режимом, що надається власним громадянам [1, с. 53, 2, с. 92, 3, с. 107, 4, с. 47].

Режим найбільшого сприяння – це режим, на основі якого іноземному суб'єкту надається у тій чи іншій сфері відносин такі права та обов'язки, які передбачаються для фізичних чи юридичних осіб найбільш сприятливої нації [1, с. 53, 4, с. 46, 5, с. 181]. Слід відмітити, що у літературі існує думка, що режим найбільшого сприяння не слід відносити до правових режимів, а визначають його як принцип найбільшого сприяння [1, с. 66–67, 6, с. 60].

Ми детальніше зупинимось на вивченні саме спеціального правового режиму.

Уперше у законодавстві України поняття «спеціальний режим господарювання» (далі – СПР господарювання) запроваджено ГКУ. При цьому кодексом передбачені різновиди спеціальних режимів господарювання (Розділ 8 ГКУ, Глави 39–41), проте немає визначення самого поняття СПР господарювання, його ознак, засобів державного регулювання, які є невід'ємною складовою будь-якого правового режиму, критеріїв розмежування на види, тобто законодавчо не закріплено фактично базовий інструментарій СПР господарювання.

Однак, як вірно підмічає Таран Л. В., повнота правового регулювання неможлива без встановлення його інструментарію, тобто принципу реалізації в об'єктивній дійсності певного сполучення дозволів, велень та заборон, що утворюють зміст будь-якого правового режиму [1, с. 96].

На думку авторів коментарю до Господарського кодексу, «спеціальний режим господарювання – це інститут господарського права, що визначає особливий порядок здійснення господарської діяльності на визначеній території або в певній галузі економіки, який відрізняється від загального режиму господарської діяльності, передбаченого законодавством, і запроваджується для досягнення цілей, встановлених державою» [7, с. 612].

Очевидно, єдності думок дослідників щодо визначення спеціального правового режиму не спостерігається. Так, спеціальний правовий режим визначається як: 1) надання іноземцям в якій-небудь сфері прав та/або встановлення для них певних обов'язків, що відрізняються від тих, які надаються в цій сфері для власних громадян відповідної держави [4, с. 46]; 2) надання іноземцям правового статусу, що відрізня-

ється від правового режиму громадян в сторону зменшення прав іноземців [10, с. 96]; 3) надання спеціальних прав, які найчастіше встановлюються у договірній практиці [11, с. 307]; 4) надання іноземцям в якій-небудь сфері певних прав та (або) встановлення для них певних обов'язків [12, с. 94]; 5) інститут господарського законодавства, що визначає особливий порядок здійснення господарської діяльності на певній території, у певній галузі економіки або у процесі здійснення господарського договору, який відрізняється від загального режиму господарської діяльності, передбаченого законодавством, та вводиться для досягнення цілей, встановлених державою [13, с. 835]; 6) особливий порядок правового регулювання певних суспільних відносин, який встановлюється відносно до певного кола суб'єктів або сфери їх діяльності та який відрізняється від загального режиму або пільговою, або обмежувальною направленістю регулювання, обумовленою публічним інтересом, проявляючись у всіх елементах його механізму, зокрема, через гарантії, пільги, форми державної підтримки, обмеження, заборони та додаткові підстави юридичної відповідальності [1, с. 86]; 7) правовий режим, який встановлює особливий порядок організації та здійснення господарської діяльності на певній території, у певній галузі економіки, що відрізняється від загального режиму господарської діяльності, передбаченого законодавством, і вводиться державою з метою забезпечення розумного сполучення публічних і приватних інтересів за допомогою встановлення обмежень та/або заохочень для суб'єктів господарювання [10, с. 4].

О. Р. Зельдіна визначає спеціальний правовий режим господарювання як правовий режим, що визначає порядок організації та здійснення господарської діяльності на певній території, у певній галузі економіки, що відрізняється від загального режиму господарської діяльності, передбаченого законодавством, і вводиться державою з певною метою для забезпечення розумного сполучення публічних і приватних інтересів за допомогою встановлення обмежень та/або заохочень для суб'єктів господарювання [14, с. 9].

До видів СПР господарювання відносяться: СПР господарювання у спеціальних (вільних) економічних зонах; концесії; виключна (морська) економічна зона України; на державному кордоні України; в санітарно-захисних та інших охоронних зонах, територіях та об'єктах, що особливо охороняються; спеціальний режим господарювання в окремих галузях народного господарства; території пріоритетного розвитку; спеціальний режим господарювання в умовах надзвичайного статусу, надзвичайної екологічної ситуації; спеціальний режим господарювання в умовах воєнного статусу.

¹ Класифікація режимів дається крізь призму міжнародного приватного та міжнародного публічного права.

Виходячи з такої класифікації можна зробити висновок, що законодавець розрізняє: спеціальний правовий режим господарювання (як загальне поняття) та спеціальний правовий режим господарювання в окремих галузях народного господарства (як родове поняття). Причому до останнього закон відносить спеціальний режим господарювання у Збройних Силах України.

У роботах деяких науковців прямо вказується на особливості здійснення господарської діяльності, наприклад, Збройними Силами України та на державному кордоні [8, с. 34-39, 9, с. 37-41]. При цьому, як указує П. Кондик, здійснювати господарську діяльність можуть не всі військові частини, а лише ті, які пройшли спеціальну реєстрацію [9, с. 40]. Певні особливості (обмеження та стимулювання) здійснення господарської діяльності на державному кордоні та Збройними Силами України зумовлені, на нашу думку, наявністю публічного інтересу. Тому включення останньої до видів спеціальних режимів господарювання є доцільним.

Отже, можна виділити два види спеціальних режимів господарювання: спеціальний правовий режим господарювання загального типу та галузевий спеціальний правовий режим.

Спеціальний правовий режим загального типу визначає «правила гри» для видів господарської діяльності, передбачених Розділом 8 ГК України. Галузевий спеціальний правовий режим господарювання стосується лише окремих галузей економіки, прямо визначених законом як таких, що потребують стабілізації та прискореного розвитку.

На підставі наведених визначень та аналізу законодавства у галузі СПР можна дійти висновку, що спеціальному правовому режиму притаманна низка ознак:

- СПР відрізняється від загального режиму господарювання або пільговою, або обмежувальною направленістю правового регулювання;
- СПР встановлюється на певній території або у певній галузі економіки;
- СПР встановлюється або відносно до певного кола суб'єктів або до сфери їх діяльності.

Як указує Зельдіна О. Р., особливостями спеціального правового режиму є: поєднання норм права, що встановлюють специфіку правового регулювання для досягнення певних цілей; використання специфічних правових засобів; відособленість юридичних норм, які комплексно регулюють організацію та здійснення господарської діяльності [14, с. 9]. Таран Л. В. підкреслює, що однією із суттєвих ознак спеціального правового режиму є те, що він надається спеціальному суб'єкту [1, с. 126].

При цьому, як нами вказувалось, залежно від мети запровадження СПР можна виокремити обмеж-

увальні, заохочувальні та обмежувально-заохочувальні СПР.

Як справедливо зауважує окремі науковці, до обмежувальних СПР відносяться такі режими: державного кордону, надзвичайного і воєнного станів, виключної (морської) економічної зони, господарське забезпечення Збройних сил України. До заохочувально-обмежувального – концесія, санітарно-захисні й інші особливо охоронні території. А до заохочувального СПР належать спеціальні економічні зони, території пріоритетного розвитку, сврорегіони, зони вільної торгівлі і господарська діяльність в окремих галузях народного господарства [14, с. 12].

Однак, незважаючи на той факт, що концесія є різновидом спеціального правового режиму господарювання відповідно до ГК України, проте ми не погоджуємось з таким її розумінням з наступних підстав.

По-перше, усі види спеціальних режимів господарювання, окрім концесії, відповідно до їх регламентації законодавцем можна умовно поділити на два типи: 1) галузеві спеціальні режими господарювання (ті, які встановлюються у певних галузях народного господарства) та 2) територіальні спеціальні правові режими господарювання, які встановлюються на певній території. При цьому, на наш погляд, концесію не можна віднести ні до територіальних, ні до галузевих СПР.

Відповідно до Закону України «Про концесії» договір концесії – це договір, відповідно до якого уповноважений орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування (концесіодавець) надає на платній та строковій основі суб'єкту підприємницької діяльності (концесіонеру) право створити (побудувати) об'єкт концесії чи суттєво його поліпшити та (або) здійснювати його управління (експлуатацію) відповідно до закону з метою задоволення громадських потреб [15]. Слід наголосити, що законодавство України передбачає можливість укладання подібних договорів без надання їм статусу спеціального правового режиму. Так, до таких договорів можна віднести: договір контрактації сільгосппродукції, договір оренди державного та комунального майна, договір перевезення пасажирів тощо. Усі ці договори (і договір концесії) укладаються з метою задоволення громадських потреб, одним із суб'єктів виступає уповноважений орган державної влади чи місцевого самоврядування, договори укладаються на платній, строковій основі.

Таким чином, концесійний договір – це лише договір, особливість якого полягає як у суб'єктному, так в об'єктному складі, а також у самому предметі договору. Звичайно, існує особливий порядок правового регулювання передачі у концесію об'єктів, передбачених законодавством України, так само як і діє

особливий порядок регулювання передачі правових титулів на об'єкти права державної та комунальної власності, наприклад, за договором оренди, в процесі приватизації, закупівлі товарів, робіт та послуг за кошти державного бюджету. Однак слід наголосити, що лише на підставі специфічності цього виду договірних відносин не можна вважати концесійні правовідносини спеціальним правовим режимом господарювання. Тому ми пропонуємо внести такі зміни до ГКУ: виключити Главу 40 «Концесії» з Розділу 8 «Спеціальні режими господарювання» та включити до Розділу 6 «Особливості правового регулювання в окремих галузях господарювання».

Серйозним недоліком правового регулювання спеціальних правових режимів господарювання, на нашу думку, є неможливість моделювання нових видів СПР господарювання, не передбачених господарським законодавством. Аналіз зокрема ГК України дає всі підстави зробити висновок, що перелік СПР господарювання є закритим. До того ж ч. 1 ст. 418 ГК України закріплено гарантії учасників СПР господарювання, які полягають у тому, що запровадження спеціальних режимів господарювання, не передбачених цим Кодексом, якими встановлюється обмеження прав суб'єктів господарювання, не допускається.

Детальний аналіз поняття «спеціальний правовий режим господарювання», а також підстав його класифікації дозволяє зробити висновки, що до ознак спеціального правового режиму слід віднести наступні: спеціальна мета створення СПР; використання специфічних правових засобів; виокремлення у певний блок юридичних норм, які комплексно регулюють організацію та здійснення господарської діяльності у межах цього спеціального режиму; коло осіб, на яких розповсюджується цей спеціальний правовий режим.

При цьому сьогодні, в умовах повсякчасних змін та переформатування відносин у сфері господарювання, виникнення нових видів господарської діяльності спеціальний правовий режим господарювання необхідно розглядати як один із основних напрямків національної економічної політики в контексті удосконалення провадження господарської діяльності в Україні, спрощення ведення бізнесу в державі (у тому числі і його започаткування). Саме тому на законодавчому рівні повинна бути передбачена можливість моделювання різних видів СПР господарювання за допомогою системи засобів державного регулювання господарської діяльності, а також встановлення критеріїв розмежування правових режимів здійснення господарської діяльності в Україні.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Таран Л. В. Специальный правовой режим предпринимательской деятельности в свободных экономических зонах Украины (комплексное исследование) Харків : Видавець СПД ФО-П Вапнярчук Н.М., 2004. 256 с.
2. Основные институты и отрасли современного международного права Т. 3. Курс международного права: в 6 т. Москва : Наука, 1967. с. 92.
3. Международное право / отв. ред. Ю. М. Колосов, В. И. Кузнецов. Москва : Международные отношения, 1996. с. 107.
4. Кибенко Е. Р. Международное частное право: [учебное пособие]. Харьков : Эспада, 2003. с. 46.
5. Микульшин А. И. О понятии и видах режимов иностранцев. *Советский ежегодник международного права*. Москва : Наука, 1974. С. 181.
6. Галенская Л. Н. Правовое положение иностранцев в СССР. Москва : Международные отношения, 1982. с. 60.
7. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / кол. авт.: Г.Л. Знаменський, В.В. Хахулін, В.С. Щербина та ін.; за заг. ред. В.К. Мамутова. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 688 с.
8. Марченко Н., Хавронюк М. Особенности осуществления хозяйственной деятельности на государственной границе Украины. *Предпринимательство, хозяйство и право*. 1997. № 11. С. 34–39.
9. Кондик П. Правове регулювання економічної та господарської діяльності Збройних Сил України Право України. 2003. № 4. С. 37–41.
10. Горлов А. И. Национальный режим иностранцев в международной практике. В кн. Вопросы теории и практики современного международного права. Москва : Изд-во ИМО, 1960. С. 96.
11. Международное право : [учебник] / Под ред. Н. Т. Блатовой. Москва : Юрид. лит., 1987. С. 307.
12. Черниченко С. В. Личность и международное право. Москва : Международные отношения, 1974. С. 94.
13. Хозяйственное право : [учебник] / В. К. Мамутов, Г. Л. Знаменский, К. С. Хахулин и др.; под ред. В. К. Мамутова Київ : Юрінком Інтер, 2002. С. 835.
14. Зельдіна О. Р. Теоретичні аспекти спеціального режиму господарювання : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Донецьк, 2007. 40 с.
15. Про концесії: Закон України від 16.07.1999р. № 997-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 41. Ст. 372.

REFERENCES

1. Taran, L.V. (2004). Spetsialnyy pravovoy rezhim predprinimatelskoy deyatelnosti v svobodnykh ekonomicheskikh zonakh Ukrainy (kompleksnoye issledovaniye) Kharkiv. Vidavets SPD FO-P Vapnyarchuk N.M. [in Russian].
2. Osnovnyye instituty i otrasli sovremennogo mezhdunarodnogo prava. *Kurs mezhdunarodnogo prava* (Vols. 1–6, Vol. 3). (1967). Moscow: Nauka [in Russian].
3. Mezhdunarodnoye parvo. (1996). (Kolosov Yu. M., Kuznetsov V. I. Eds). Moscow: Mezhdunarodnyye otnosheniya [in Russian].
4. Kibenko, E.R. (2003). Mezhdunarodnoye chastnoye pravo. Kharkov: Espada [in Russian].
5. Mikulshin, A.I. (1974). O ponyatii i vidakh rezhimov inostrantsev. *Sovetskiy ezhegodnik mezhdunarodnogo prava*. Moscow: Nauka [in Russian].
6. Galenskaya, L.N. (1982). Pravovoye polozheniye inostrantsev v SSSR. Moscow: Mezhdunarodnyye otnosheniya [in Russian].
7. Znamenskiy, H.L., Khakhulin, V.V., Shcherbyna, B.C. et al. (2004). Naukovo-praktychnyi komentar Hospodarskoho kodeksu Ukrainy. (Mamutov V.K. Eds). Kyiv: Yurinkom Inter [in Ukrainian].
8. Marchenko, N., Khavronyuk M. (1997). Osobennosti osushchestvleniya khozyaystvennoy deyatelnosti na gosudarstvennoy granitse Ukrainy. *Predprinimatelstvo. khozyaystvo i pravo, 11, 34–39* [in Russian].
9. Kondyk, P. (2003). Pravove rehuliuвання економічної та господарської діяльності Збройних Сил України. *Pravo Ukrainy – Law of Ukraine, 4, 37–41* [in Ukrainian].
10. Gorlov, A.I. (1960) Natsionalnyy rezhim inostrantsev v mezhdunarodnoy praktike. V kn. *Voprosy teorii i praktiki sovremennogo mezhdunarodnogo prava*. Moscow: Izd-vo IMO [in Russian].
11. Mezhdunarodnoye parvo. (Blatova N. T. Eds). (1987). Moscow: Yurid. Lit [in Russian].
12. Chernichenko, S.V. (1974) Lichnost i mezhdunarodnoye pravo Moscow: Mezhdunarodnyye otnosheniya [in Russian].
13. Mamutov, V.K., Znamenskiy, G.L., Khakhulin, K.S. et al. (2002). Khozyaystvennoye parvo. (Mamutov V. K. Eds). Kiiv: Yurinkom Inter [in Russian].
14. Zeldina O. R. (2007) Teoretychni aspekty spetsialnoho rezhymu hospodariuvannya: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia doktora yuryd. nauk. Donetsk [in Ukrainian].
15. Pro kontsesii: Zakon Ukrainy vid 16.07.1999r. # 997-KhIV. (1999). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine, 41. 372* [in Ukrainian].

МАТВЄЄВА А. В.

кандидат юридических наук, старший научный сотрудник, ведущий научный сотрудник НИИ правового обеспечения инновационного развития НАПрН Украины

СПЕЦІАЛЬНИЙ ПРАВОВОЙ РЕЖИМ ХОЗЯЙСТВОВАНИЯ: ПОНЯТІЕ І ВИДИ

В статье проанализированы понятия «специальный правовой режим», «специальный правовой режим хозяйствования», рассмотрены основные его элементы. Автором выделены основные виды специальных правовых режимов хозяйствования, а также даны предложения по совершенствованию законодательства.

Ключевые слова: правовой режим, специальный правовой режим, специальный правовой режим хозяйствования, хозяйственная деятельность, средства государственного регулирования.

MATVEEVA A.V.

PhD, Senior Researcher, Senior Researcher of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Law Sciences of Ukraine

SPECIAL LEGAL MODE OF BUSINESS: CONCEPTS AND TYPES

Problem setting. The question of the regime of economic activity is today the key to business in Ukraine. On the state side, the interest in establishing certain business regimes and / or the establishment of a separate regime for the regulation of the activities of some economic entities is to achieve an optimal balance of interests of the state and business.

To achieve this balance, the state, through the authorized bodies, may use different legal means to create an effective mechanism for legal regulation of economic activity in general.

Analysis of recent researches and publications. In general, the problem of the legal regime has been given sufficient attention to the well-known theorists of law, such as N. G. Aleksandrov, S. S. Alekseev, V. M. Baranov, D. N. Bakhrach, V. V. Borisov, V. B. Isakov, A. V. Malko, N.I. Matusov, V.D. Sorokin, L. S. Yavich and some others. Some elements of the legal regime were analyzed in the writings of Ukrainian scholars, in particular, in works by S.V. Bobrovnik, V.V. Kopeychikov, A.M. Kolodiya, P. M. Rabinovich, and others.

The concept of a special regime of management was reflected in the works AV Balyan, AG Bobkova, O.M. Vinnik, O.R. Zeldina, R.I. Zimenkova, V.K. Mamutova, Yu.V. Makogon, V.I Pyly, L.V. Taran and others. However, in conditions of constant change in business conditions, reorientation of the economy, financial and economic crisis, it is necessary to reformat the approaches to legal regulation of economic activity, legal regimes of their economic activity.

Target of research. The purpose of this article is to identify the concept and features of a special legal regime of management, as well as its types and classification grounds.

Article's main body. Generally recognized among scholars is the understanding of the legal regime as a specific type of legal regulation of a certain sphere of social relations, aimed at solving certain problems, which uses a different combination of legal means. Traditionally, there are three types of legal regimes: the national regime, the most favored regime, the special regime

For the first time in the Ukrainian legislation the notion "special regime of management" was introduced by the Commercial Code of Ukraine.

The Code provides for varieties of special economic regimes (Section 8 of the Civil Code, Chapter 39-41), but there is no definition of the very concept of a special regime of management, its features, means of state regulation, which are an integral part of any legal regime, the criteria for demarcation on species, that is, the law does not fix in fact the basic tools of this regime.

The types of special economic regimes management include: special economic regimes management in special (free) economic zones; concessions; exclusive (maritime) economic zone of Ukraine; on the state border of Ukraine; in sanitary and other protective zones, territories and objects that are especially protected; special mode of management in certain branches of the national economy; territory of priority development; special mode of management in conditions of emergency state, emergency ecological situation; special mode of management in conditions of martial law.

Conclusions and prospects for the development. In the conditions of continuous changes and reformatting relations in the sphere of management, the emergence of new types of economic activity, the special legal regime of management should be considered as one of the main areas of national economic policy in the context of improving the implementation of economic activity in Ukraine, simplification of business in the state (including its initiation).

That is why, at the legislative level, the possibility of modeling various types of SPP management with the help of the system of state regulation of economic activity, as well as the establishment of criteria for the delineation of legal regimes for the conduct of economic activity in Ukraine should be envisaged.

Keywords: legal regime, special legal regime, special legal regime of economic activity, economic activity, means of state regulation.